

УДК 377.3;
37.017.7

Ольга ВНУКОВА, Валерія КАЛІНІЧЕНКО
Київський національний університет технологій та дизайну,
Україна

РОЛЬ ЕТИЧНИХ БЕСІД У МОРАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ УЧНІВ ЗП(ПТ)О ШВЕЙНОГО ПРОФІЛЮ

Метою роботи є дослідження впливу етичних бесід на свідомість учнів з метою формування в них моральних цінностей.

Ключові слова: моральне виховання, етичні бесіди, моральні цінності, учні закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Постановка завдання. Керуючись необхідністю посилення морального виховання учнів системи професійної освіти та формування компетентностей щодо здійснення виховної діяльності у ЗП(ПТ)О [1], нами було поставлене завдання дослідити можливості етичних бесід у формуванні моральних цінностей учнів на сучасному етапі. Адже, «мета виховання – це зрілість вихованця як українця, його духовно-моральна і психофізична досконалість...» [2, с. 15].

Методи досліджень: аналіз психолого-педагогічної літератури, педагогічний експеримент, анкетування, спостереження, порівняння.

Результати досліджень. Дослідження було проведене в учнівській групі 3-го курсу КВПУТДО (28 чол.) на основі розробленої нами анкети «Моральні цінності». Учням було запропоновано три групи завдань на розуміння суті поняття, а четверте – на ставлення до нього. У 1-ій пропонувалися терміни (справедливість, відповідальність тощо) та варіанти їх тлумачень, із яких треба було обрати правильні. У 2-ій групі завдань треба було до поданих слів (чесність, щирість, милосердя тощо) вибрати синоніми. У 3-ій групі до назв якостей (добрий, щирий, чесний тощо) треба було підібрати протилежну якість. 4-им завданням було написати есе з теми: «Чи треба бути сучасній людині високоморальною». Ми розробили ключ для обробки результатів за 1-3 групами завдань: якщо учні мали 26-30 балів, то їх розуміння моральних цінностей є на високому рівні, якщо 21-25 – учні посередньо розуміють сутність моральних цінностей, не визначились чітко, що означає бути добрим, справедливим, відповідальним тощо. 16-20 балів – в учнів низький рівень розуміння моральних цінностей. Результати

дослідження виявились такими: 25 % (7 чол.) мають високий рівень розуміння сутності моральних цінностей, 14,3 % (4 чол.) – середній, 60,7 % (14 чол.) – низький. Проте 19 учнів (67,9 %) в есе заявили про необхідність для сучасної людини бути високоморальною. Це свідчить про готовність учнів сприяти утвердженню моральних норм.

З метою підвищення рівня розуміння учнями моральних цінностей нами було підготовлено та проведено цикл бесід на етичні теми: «Добро і зло у сучасному світі», «Ставлення до старших людей», «Дружба та кохання». Ми намагалися бути тактовними, ненав'язливими в оцінці тих чи інших суджень учнів, встановлювали діалогічну взаємодію, пробуджували бажання реально оцінювати свої справи та поведінку, життєві перспективи. Також ми дотримувались таких вимог: створювалась комфортна психологічна атмосфера під час взаємодії; учні мали змогу вільно виражати свої ставлення до певних проблем. Основною метою бесід було надати консультативну допомогу учням в розумінні загальнолюдських цінностей, культурних національних надбань, в усвідомленні необхідності обов'язку та відповідальності перед собою та іншими людьми, в самооцінці та моральному самовдосконаленні.

Після проведення етичних бесід ми запропонували учням повторно виконати завдання і отримали такі результати: із 28 учнів 32,1 % (9 учнів) мали високий рівень розуміння сутності моральних цінностей, 46,4 % (13 учнів) – середній, 21,4 % (6 учнів) – низький. Тобто, низький рівень розуміння сутності моральних цінностей значно знизився, а саме на 39,3 %. Також повторно написані есе засвідчили, що 25 учнів (89,3 %) є переконаними в тому, що сучасна людина має бути високоморальною.

Висновок. На основі проведеного дослідження було встановлено, що етичні бесіди є ефективним чинником у моральному становленні особистості учня ЗП(ПТ)О на сучасному етапі.

Література

1. Внукова О. М. Формування готовності майбутніх інженерів-педагогів до виховної діяльності у професійно-технічному навчальному закладі. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. Зб. наук. пр. У 2-х част. Ч. 1. / Редкол.: І. А. Зязюн (голова) та ін. Київ-Вінниця: ДОВ Вінниця, 2008. С. 251-255.
2. Ярошук Л. Теорія та методика виховання: навч. посіб. Бердянськ, 2019. 400с.